

Disputatio juridica continens illustriores juris civilis quaestiones

<https://hdl.handle.net/1874/341665>

DISPUTATIO JURIDICA
CONTINENS
ILLUSTRIORES
juris civilis quæstiones.

Q V A M
D. O. M. J.
PRÆSIDE

Clarissimo Consulzissimoque Viro

D. CYPRIANO REGNERI ab OOSTERGA,
J. V. D. ejusdemque facultatis in Inclytâ Academiâ
Ultrajectinâ Professore Primario.

Publicè defendere conabitur

CAROLVS PARMENTIER, Vltrajectinus.

Ad diem 6. Novembris horâ decimâ

TRAJECTI ad RHENUM,
Ex Officinâ GIBBERTI à ZYLL, Bibliopolæ.
c1o 1o c LXI.

Amplissimo, Gravissimo, Spectatissimoque

V I R O,

D. D. ANTONIO CAROLO PARMENTIER,
Domino de *Heeswijck, Achthoven, &c.* inter Illustres
ac Præpotentes hujus Trajectinæ Provinciæ Ordi-
nes Electo, Parenti suo omni honore & obsequio in
æternum colendo.

N E C N O N

Clarissimo, Consultissimoque VIRO,

D. CYPRIANO REGNERI ab OOSTERGA,
J. U. D. ejusdemque Facultatis in Almâ Academiâ
Ultrajectinâ Professori Primario, studiorum suorum
Juridicorum promotori unico.

*Hoc exercitium Juridicum in grati animi
signum*

D. D. D.

CAROLUS PARMENTIER,
Auth. & Respond.

DISPUTATIO JURIDICA
CONTINENS

ILLUSTRIORES
juris civilis quæstiones.

THESIS I.

Differenti mihi de illustrioribus juris quæ-
stionibus primo occurrit disputabilis, & a-
gitata ea à Doctoribus quæstio, an Princeps
ex suæ potestatis plenitudine possit alicui
sine causâ jus quæsitum auferre? *Neg. l.*
11. ff. de div. reg. jur. l. 3. & 7. C. de precib.
imperat. offerend. Facchin. lib. 8. controvers.
C. 6. 3. Bronchorst miscell. controv. Assert. 1.

Vinn. ad §. 6. Instit. de iur. nat. gent. & civ.

II.

Consuetudo potest introduci tam per actus extrajudiciales,
quam judiciales. *l. 34. 35. & 38. ff. de legib. non autem per com-*
muem populi errorem; ad consuetudinem enim introducen-
dam requiritur consensus. §. 9. Instit. de iur. nat. gent. & civ.
nihil autem tam contrarium est consensui, quam error. l. 15. ff.
de jurisdict. Hotomann. inst. quæst. 17. Cujac. lib. observ. 18. C. 33.
Zoef. ad tit. ff. de offic. prætor. num. 26.

III.

Tutoris datio nec est imperii, nec jurisdictionis. *l. 6. §. 2. ff.*
de tutel. sed ei soli competit, cui lex vel Princeps hoc nominatim
dedit. d. l. 6. §. 2. l. 1. §. 1. ff. de tutor. & curat. dat. pr. Instit. de
Artilian. tut. Cujac. lib. observ. 15. C. 19. Donell. l. 3. comment. C.
7. Pac. cent. 5. quæst. 69. Fachin. lib. 12. controv. C. ult.

IV.

Minor 25, annis potest esse procurator ad lites, modo non sit
minor 17. annis. *§. 5. Instit. ex quib. caus. manum. non lic. non*
autem ante annum, 25. defensor idoneus est. l. 51. ff. de procur.

quia is debet satisfacere iudicatum solvi. l. 53. ff. eodem. Vvesembecb.
in paratit. de procurat. Zoef. ad tit. ff. de procurat. num. 11. Vinn. ad
S. 5. Instit. ex quib. caus. manumitt. non licet.

V.

Contractus bonæ fidei dolo initus est ipso jure nullus. l. 7. pr.
ff. de dolo malo l. 3. §. ult. ff. pro socio. secus est in contractibus stri-
cti iuris, siue enim dolus in hos incidat, siue iis causam det con-
tractus, non ipso jure nullus est, sed per actionem vel exceptionem
doli vindicatur. l. 22. & 36. ff. de verb. obligat. l. 5. C. de inutil. stipu-
lat. Cujac. ad l. 7. ff. de dolo. Zoef. ibid. num. 3.

VI.

Domus non potest emphyteutam ob non solum canonem
expellere ex fundo emphyteutario propria autoritate sine decre-
to iudicis, non enim est singulis concedendum quod publice fit
per magistratum. l. 176. ff. de div. reg. jur. l. 13. §. 3. ff. de usufruc. l.
uni. C. ne quis in sua causa iudicet. Mynsing. ad S. 2. Instit. de locat. &
conduct. Facchin. lib. 2. Controv. C. 95.

VII.

Cum usufructuarius cavere debeat, se re, cujus usufructus ipsi
legatus est, boni viri arbitratu usurum. l. 1. ff. usufruct. quemadm. cav.
quæritur, an testator fructuario hanc cautionem remittere possit,
invito hærede? Neg. l. 1. C. de usufructu, l. 6. pr. ff. ut in possession.
legat. Donell. lib. 10. coment. C. 4. Facchin. lib. 2. controv. 8. C. 42. & 43.
Zoef. ad tit. ff. usufruct. quemadm. cav. num. 6

VIII.

Cum medicus, qui servum imperitè fecit, teneatur ex lege
Aquilianâ. l. 7. §. ult. ff. ad l. Aquilianam, §. 6. Instit. eodem. quæritur, an ju-
dex, qui per imperitiam litem suam fecit, etiam teneatur ex lege
Aquilianâ? Neg. l. ult. ff. de extraordin. cognition. pr. Instit. de obligat.
que quas. ex delict. nasc. Mynsing. ad d. pr. de obligat. que quas. delict.
nasc. Vinn. ibid.

IX.

Pro frumento vel vino mutuo accepto non licet solvere invito
creditori pecuniam vel estimationem, in mutuo enim idem
genus reddi debet, nec aliud pro alio invito creditori solvi potest.
l. 2. pr. ff. de reb. cred. Aliud autem est res, aliud merx. l. 1. ff. de
contrah.

contrab. emptione l. 1. pr. ff. de rer. permut. VVesemb. ad tit. de reb. cred. num. 12. Zoef. ibid. num. 20.

X.

Filiusfamilias non potest renunciare senatusconsulto Macedoniano, quia hoc Senatusconsultum introductum est propter utilitatem publicam, ne filiusfamilias vitis parentum insidiantur. *l. 1. ff. de senatuscons. Maced. §. 7. Instit. quod cum eo qui in aliena potest. &c.* Jus autem publicum privatorum pactis mutari non potest. *l. 38. ff. de pact. Facch. lib. controv. 2. C. 62. Vinn. ad d. §. 7. Instit. quod cum eo &c.*

XI.

Societas solvitur morte, nec ejus hæres in societatem succedit. *l. 4. §. 1. l. 35. & l. 65. §. 9. ff. pro socio, qui enim societatem contrahit, certæ personæ sibi indultriam eligit, quæ non semper est eadem in hærede. §. 5. Instit. de societate. Zoef. ad tit. ff. pro socio. num. 30. & 31. Vinn. ad §. 5. Instit. de societate.*

XII.

Venditio cum in totâ materiâ erratur, nulla est. *l. 9. §. ult. & l. 14. ff. de contrab. empt. venditio etenim contractus est, qui solo consensu perficitur. l. 2. ff. de obligat. ex consen. & pr. Instit. de empt. & vendit. qui vero in totâ materiâ errat, non potest consentire. l. 15. ff. de jurisdic. Cujac. lib. observat. 2. C. 4. Zoef. ad tit. ff. de contrab. empt. num. 6. 7. & 8.*

XIII.

Cum pretium emptionis & venditionis in pecuniâ numerata consistere debeat. *l. 1. §. 1. ff. de contrab. empt. l. 1. ff. de rer. permut. quæritur, an locationis pretium etiam necessario in pecuniâ numeratâ consistat? Affir. l. 5. §. 2. ff. de prescript. verb. l. 1. §. 9. ff. depositi, nisi in prædio rustico, ubi pretium etiam in aliâ re pondere, numero & mensurâ constante consistere potest. l. 35. §. ult. ff. locati. l. 21. C. eodem. VVesemb. in paratit. ff. locati. num. 7. Facchin. lib. controv. 1. C. 82.*

XIV.

Cum ea, quæ in prædia urbana investita sunt, tacitè pignori obligata censentur. *l. 6. D. in quib. caus. pign. tac. contrab.*

l. ult. C. eodem. quæritur, an idem sit dicendum de prædiis rusticis
Neg. l. 4. ff. in quib. caus. pig. tac. contrah. & l. 5. C. eodem; In prædio
enim rustico fructus, qui ibi nascuntur, tacite intelliguntur op-
pignorati, quod secus est in prædio urbano. *l. 7. ff. in quib. caus. pign.*
Cujac. ad l. 4. ff. de pact. Zoef. ad d. rit. ff. in quib. caus. num. 2.

XV.

Sola oblatio debitæ pecuniæ liberat debitorem à periculo for-
tis, & ex eo tempore periculum ejus ad creditorem perrinet. *l. 7.*
2. ff. de solution. & liberat. si scil. oportuno loco ei obtulerit. *l. 39.*
ff. eodem. plenissima liberatio autem tunc demum contingit, quan-
do simul obfignavit & deposuit. *l. 1. §. ult. l. 7. & l. 41. ff. de usuris*
l. 6. & l. 19. C. eod. l. 28. §. 1 ff. de administ. tutor. Cujac. ad l. 122.
ff. de verb. obligat. Zoef. ad tit. ff. de usuris num. 59. 60. 61.

XVI.

Consensus parentum in nuptiis requiritur de necessitate, in
tantum, ut jussus parentum præcedere debeat, nec possit sequi
per tatihibitionem, *pr. Instit. de nuptiis,* nuptiæ autem sine eorum
consensu contractæ consistere non possunt, sed per patriam pote-
statem dissolvuntur, & liberi ex eo matrimonio suscepti pro spu-
riis habentur. *§. 12. Instit. de nupti. Hotomann. illust. quest. 9. Vvesemb.*
ad tit. ff. de ritu nupitar. num. 8. Hænon. ad Instit. Disp. 2. Controv. 7.

XVII.

Cum tutor ob dolum remotus fiat infamis. *l. ult. C. de suspecto*
tutor. §. 6. Instit. eodem. Quæritur, an etiam is, qui remotus est ob
latam culpam, fiat infamis? *Aff. l. 7. ff. de suspect. tutor.* Quia
lata culpa dicitur dolus esse. *l. 226. ff. de verb. signif. l. 32. ff. depo-*
siti. Cujac. lib. 7. observat. C. 8. Treutler voli 2. disputat. 9. cofess. 4.
Mynsing. ad §. 6. Instit. de suspect. tutor. Vimm. ibidem.

XVIII.

Anceps & admodum dubia inter Doctores quæstio est, an filii
positi in conditione, etiam sint in dispositione? verum hæc quæ-
stio cum sit adeo intricata, non sine distinctione expediri potest:
sunt etenim in dispositione quatenus excludunt substitutum seu
fideicommissarium hæredem, *l. 85. ff. de hæred. instituend. non ve-*
ro sunt in dispositione, quatenus eorum pater esset adhuc alio fi-
deicommissio oneratus. l. 82. ff. de hæred. instituend. l. 1. C. de pact.

Hotomann.

Hotomann. illust. quæst. 13. Facchin. lib. 4. C. 51. Hanon ad Instit. disp. 8. contrav. 6.

XIX.

Cum multa privilegia militibus in testamentis condendis sint indulta. *tot. tit. ff. & C. de testam. milit.* quæritur, an milites togati iisdem privilegiis gaudeant? *Neg. §. ult. Instit. de milit. testam.* hæc enim privilegia militibus propter eorum imperitiam concessa sunt. *l. 1. ff. de testam. milit. & pr. Instit. eodem.* Turpe autem est causas oranti jus in quo versatur ignorare. *l. 2. §. 43. ff. de orig. jur. Donell. lib. 6. comment. C. 28. Zoef. ad tit. ff. de testam. milit. num. 13. Vinn. ad pr. Instit. de milit. testam.*

XX.

Legatario pro legato consequendo competunt tres actiones, actio personalis, rei vindicatio, & actio hypothecaria. *l. 1. C. commun. de legat. §. 2. Instit. de legat.* Ergo non potest legatum petere viâ executivâ seu iudicio possessorio. *l. ult. Cod. de edicto Divi Hadrian. toll.* quia æquum est, neminem sibi jus dicere occupatis legatis, sed ab hærede petere. *l. 1. §. 2. ff. quod leg. vvesemb. in paratit. quod legat. num. 7. Cujac. in Nov. 1. Facchin. lib. 5. C. 31.*

XXI.

Filiusfamilias gravatus fideicommissis supra dodrantem, non potest deducere & legitimam & Trebellianicam. *l. 6. C. ad senatusconsult. Trebell. l. 1. ff. ad legem. Falcid. junct. §. 5. Inst. de fideicommiss. hered. l. 21 §. 2. ff. de annuis legat.* Jure canonico vero utramque deducere potest, id est semissem totius hæreditatis. *Cap. Raynut. & Raynald. ext. de testam. Hotomann. illust. quæst. 17. Pac. centur. 6. quæst. 51. Zoef. ad tit. ff. ad senatusconsult. Trebell. num. 92.*

XXII.

Cum fratrum filii, qui concurrunt cum fratre defuncti veniant jure repræsentationis, ac præinde in stirpes succedant. *Nov. 118. Cap. 3.* quæritur, an si soli inter se succedant, idem sit dicendum? *Neg. l. 1. §. ult. ff. si pars hered. l. 2. §. 2. ff. de suis & legitim. hered. l. ult. §. 3. C. eodem.* nec hæc leges allegatæ correctæ sunt per *Nov. 118. Cap. 3.* quia *d. Nov.* loquitur de tali casu, quando concurrunt fratrum filii cum patruo suo. *Hotomann. illust. quæst. 14. Gothofred. ad d. l. 2 §. 2. ff. de suis & legitim. hered. Facchin. lib. contrav. 6. C. 3.*

XXIII.

XXIII.

Donatio omnium bonorum valet. *l. 17. §. 1. ff. qua in fraud. credit. l. 35. C. de donation.* quisque enim debet esse liber dominus & arbiter rerum suarum. *l. 21. C. mandati*, & nihil tam conveniens est naturali æquitati, quam voluntatem domini volentis rem suam in alium transferri, ratam haberi. §. 4° *Instit. de rer. divis. Cujac. lib. observat. 5. C. 14. Facchin: lib. 6. C. 87. Zoesf. ad tit: ff. de donation. num. 28.*

XXIV.

Qui adversarium occidit servato moderamine inculpatæ tutelæ, immunis est à pœna legis Corneliæ. *l. 45. §. penult. ff. ad l. Aquiliam*, sui enim defensio est juris naturæ. *l. 1. §. 27. ff. de vi & vi armata*: ob sola autem bona aut famam defendendam non licet impune adversarium occidere, nisi simul vita fuerit in periculo. *l. 3. ff. de justitiâ & jure. l. 52. §. 1. ff. ad l. Apuliam. Cujac: lib. observat. 15. C. 15. Zoesf. ad tit. ff. de justit. & jur. num. 29.*

XXV.

Mandator cædis pro homicidâ habetur. *l. 15. §. 1. ff. ad l. Cornel. de sicar.* sed quæritur, an is, qui aliquem vulnerari jussit, si mors fuerit subsequuta, teneatur ordinaria l. Corneliæ pœna? Neg. nemo enim ordinariâ pœna l. Corneliæ tenetur, nisi habuerit animum occidendi. *l. 1. §. 3. & l. 7 ff. ad l. Cornel. de sicar.* qui verò aliquem tantum vulnerari jussit, non potest dici habuisse animum occidendi. *Facchin. lib. 1. Controv. C. 36. Bronchorst. miscellaneæ. controv. Cent. 2. Asert. 65. Zoesf. ad tit. ff. ad l. Cornel. de sicar. num. 15.*

F I N I S.